

TEATRUL DE STAT
PIATRA NEAMT

CAIET PROGRAM

Premiera a **12** -a

STAGIUNEA 1962-1963

Hr. inv. D. I. 4. 4

Coperta: *Lizuca*—Ioana Manolescu
Ilustrații program—Arh. Raul Negru

TIBERIU UTAN

Sadoveanu

La locul unde munții în capete se bat
Și nici furnica află un semn de trecătoare
Se zice că odată, de mult, s-a întâmplat
Să umble Sadoveanu Mihai la vânătoare

Cu frunțile zdruncite, neîmblinziți coloși
Stătură luptătorii și se-mpăcară-oleacă ;
Trăgându-și colții stîncii, au spus cică sfioși :
„E unul dintre-ai noștri, să îl lăsăm să treacă !”.

TUDOR VIANU

Am comparat pe Mihail Sadoveanu cu C. Negruzzi, cu Creangă, cu Eminescu, încercând să arăt ce a dat maestrul, ajuns astăzi pe culmea cea mai înaltă a creației, în ordinea cunoașterii artistice a trecutului, a vieții poporului, a naturii românești. Directivele desprinse din operele tuturor acelor mari scriitori s-au încununat în lucrarea vieții lui Sadoveanu.

Mastru, el a adus la perfecțiune, narațiunea istorică, reprezentarea vieții populare, evocarea întregii naturi românești. A făcut aceasta cu o imensă putere poetică a spiritului, în forme de expresie nobile și pure, care dezvăluie cultura interioară a poporului român, într-o operă de o fecunditate fără precedent. A înzestrat limba noastră cu prestigii și vrăji care lucrează cu forța tiranică și plină de desfătări a muzicii. A dat un sens luptător creației sale și ne-a instruit prin înțelepciune și umanitate, creînd o galerie de înalte tipuri omenești, cărora nu le putem pune nimic alături. Este deci drept a spune că în epoca următoare lui Eminescu și Caragiale, Mihail Sadoveanu a fost și continuă a fi cel mai mare scriitor român.

FUGEN LUCĂ

Mihail Sadoveanu ni s-a dezvăluit fără rezerve, la fiecare vîrstă, așa cum era el în perioada respectivă și opera sa constituie, de aceea, ca a oricărui mare liric, o adevărată autobiografie spirituală, în care scriitorul și-a clădit asemeni meșterului Manole, sufletul său generos.

NINA CASSIAN

Bunicul

Lizucă, nu te teme : chiar dacă vine sara
Și-și clatină pădurea soboarele-nfrunzite,
Chiar dacă luna mare e roșie ca para
Și apa umblă moale sub bolta de răchite,
Lizucă, nu te teme...

Lizucă, n-avea grijă : cărunții tăi bunici
In scorbura cu vise, se vor găsi aproape
Or feți frumoși, de zîne subțiri și de pitici
Cu urmele minunii rămase între ploape.
Lizucă n-avea grijă...

Lizucă, fii pe pace : dumbrava minunată
Să-ți șteargă pe vecie durerile, aleanul..
In limpezi borangicuri, sub raza fără pată
Zîmbind te ocrotește bunicul Sadoveanu.
Lizucă, fii pe pace...

La Hanu-Ancuței

La Hanu-Ancuței, la vreme de seară,
Întinde-vom masa prietenii mei —
Turna-va-n ulcele femeea sprintară
Și-n inimi turna-va din farmecul ei.

Și focu-amintirii aprinde-vom iară —
Comisul va-ncepe domol a vorbi
De turci, de războaie, de Ștefan și țară,
De Vodă Cumplitul își va aminti.

Vedea-vom domnițe din vremuri trecute
Închise-n iatacuri, tînjind după dor —
Privi-vom boierii cu inimi vîndute
Pe Golia păcătosul de-arginți iubitor.

Prin noaptea de veacuri sosi-vor și Jderii,
Prietenii cazaci ca vîntul trecînd,
Și flamuri de luptă... Și-n liniștea serii
Străjerii pe turnuri din cornuri sunînd.

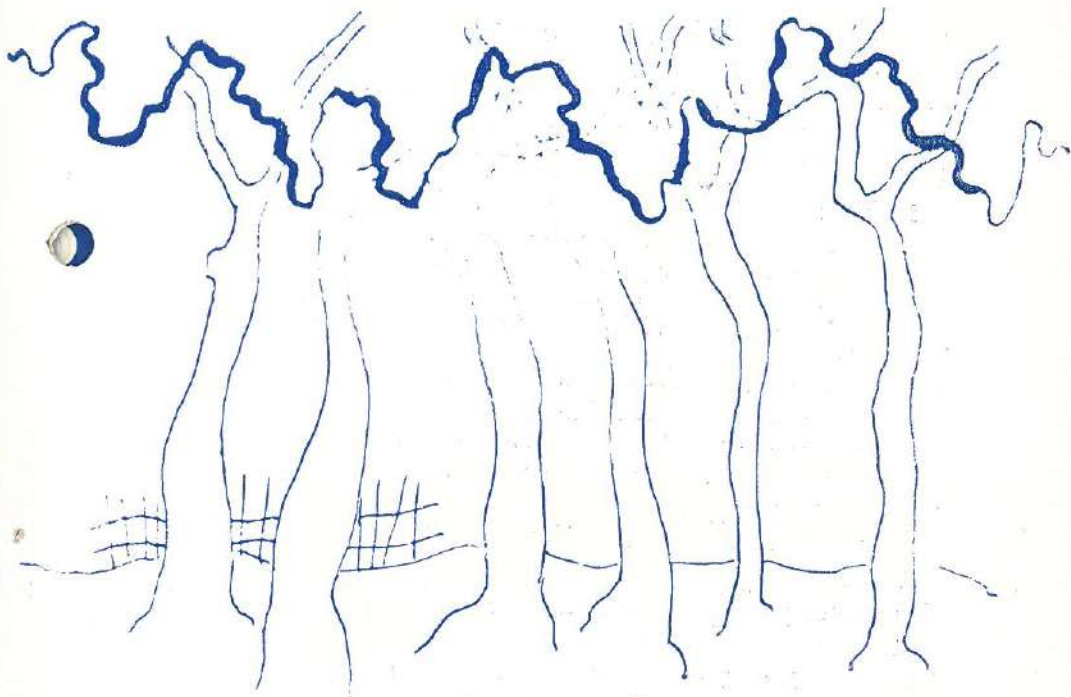
...Vedea-vom aieva județul cel crîncen
Sărmanii de veacuri izbînd în boieri,
Plătînd împilarea și chinuri și sînge
Și-n suflete-amare ivînd primăveri...

Și luna pe ceruri nălța-va sprinceana,
Uimindu-se foarte de cîte se spun, —
Iar focul din vatră închide-va geana —
Și iarăși cinsti-vom din vinul cel bun...

Ne-or trece prin față apoi pădurarii,
Oierii din munte, din trișcă doinînd,
Dumbrăvi minunate în care stejarii
Visează sub ploaia luminii de-argint...

La Hanu-Ancuței, în noaptea de vară
Cinsti-vom Cotnarul cu mării strămoși —

Ci nu mai e hanul... hangîța sprintară...!
Legenda au spus-o bătrînii sfătoși.

DUMBRAVA ALINUNATA

PIESĂ ÎN 3 ACTE

DE

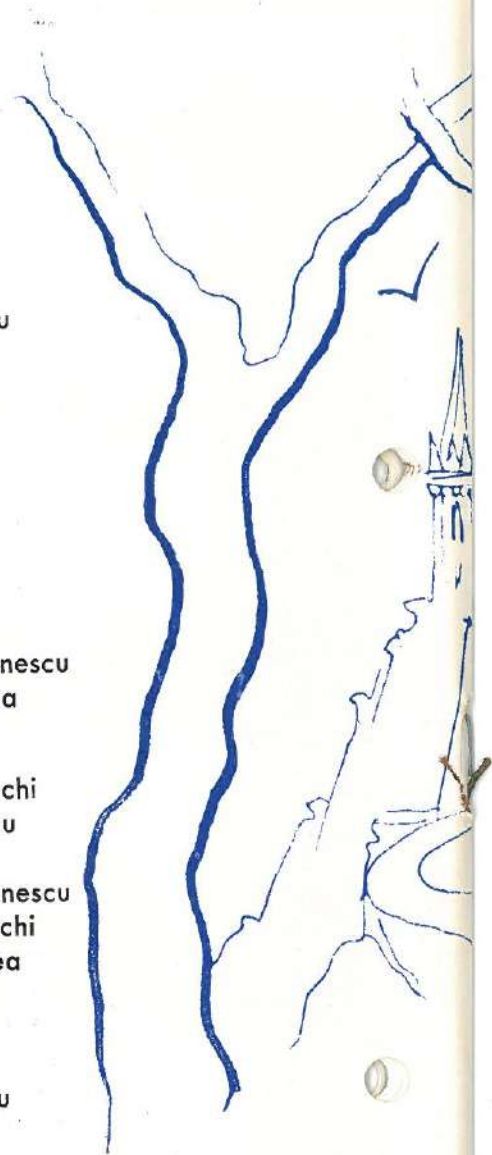
AL. POPOVICI

DUPĂ POVESTIREA LUI

M. Savoveanu

Distribuția :

Bunicul	— G. Podhorschi
Bunica	— Dora Stoenescu
Lizuca	— Ioana Manolescu
	— Marina Mititelu
Patrocle	— D. Stoica
Mia Vasilian	— Adria Almajan
Micuș	— C. Coșa
	— A. Ionescu
Comentatorul	— I. Fiscuteanu
Pădurarul	— Al. Lazăr
Păpușoiul	— T. Stănescu
	— N. Fălcușan
Floarea soarelui	— Ileana Stana Ionescu
	— Cătălina Murgea
Zina pădurii (Bătrânică) și Răchita	— Suzea Zamfira
Mierloitul	— Marga Podhorschi
Greerașul	— Vasile Mihăiescu
Făt Frumos	— N. Fălcușan
Zina închipuirii	— Ileana Stana Ionescu
	— Marga Podhorschi
Domnița	— Cătălina Murgea
Cei trei vraci	— Vasile Cristian
	— M. Pînișoară
	— M. Duduleanu
Lupul	— Nelu Manolescu
Păianjenul	— Andrei Lupu
Privighetoarea	— Puica Soicher

DUMBRAVA

PIESĂ ÎN 3 ACTE DE

După povestirea lui I

Regia artistică :

GABRIEL NEGRI

Scenografia :

Arhitect **RAUL NEGRU**

Coregrafia și mișcarea scenică :

STERE POPESCU

de la Teatrul de Operă și Balet
București

Ilustrația muzicală :

Ing. **LUCIAN IONESCU**

Peruci-machiaj :

Elisabeta Popa Mișea

Regia tehnică : **Mihai Duduleanu**

Șef de producție :

Florin Burtea

Colaboratori tehnici

Sufleur : Vasile Mihăescu, Pictor executant : G. Petrescu, Tipărire : M. Marinescu, M. Iliescu, Croitorie : D. Dinu, M. Niculescu, M. Borcea, A. Mocanu, Papiererie : I. Hogeș, Lumini : M. Pelipian, Sonorizare : Ion Manolescu, Recuzita : M. Angheliescu, Mînuitori decor : V. Căpitanu, Gh. Lungu, Gh. Mar. iuc, I. Ipate, I. Ambrozie, D. Armașu, Cabiniere : E. Munteanu, E. Acatrinei.

MINUNATA

AL. POPOVICI

M. SADOVEANU

Personalități de seamă

ILYA EHRENBURG

Sadoveanu ne-a oferit prilejul de a cunoaște și a iubi poporul român cu istoria lui veche și inima lui tinăra.

ANDRE WURMSER

...Dar ar fi lipsit o culoare în paleta lumii, o voce limpede în coralul epocii noastre și rațiunii umane, a rațiunii de a crede în om, dacă Mihail Sadoveanu ar fi tăcut.

GARABET IBRĂILEANU

În „Dumbrava minunată” e natura și mitologia noastră, sînt obiceiurile, credințele și eresurile noastre, e sentimentalitatea, e atitudinea noastră față de lucrurile noastre și limba — cristalizarea tuturor impresiilor de la lucrurile noastre — căreia Sadoveanu i-a dat forma cea mai frumoasă cu putință.

GEORGE CĂLINESCU

Dacă Ștefan cel Mare s-ar scula din mormînt și ar vorbi cu noi, am încredințarea că pe noi nu ne-ar pricepe, dar pe Mihail Sadoveanu, da.

despre SADOVEANU

Povestea cu zîna închipuirii

Bătrînelul se opri și duduia, Lizuca privi în juru-i. Văzu cum toate jivinele și paserile s-au întors cu ochii lucind către Domnița și înțelese că toate așteptau de la dînsa o poveste. Și se bucură nespus. Observă apoi că bursucul se așezase cu botul pe labe, cuminte și blînd, sclipind din cînd în cînd din ochii lui de jeratic. Patrocle scosese și el capul din scorbură și se uita la toate, însă, fiind cățel năzdrăvan, nu se miră de nimic.

— Știu și eu o poveste, cîntă Domnița cea mititică și balaie, da-i veche tare, de pe cînd Dumbrava Buciumenilor ținea una cu alte multe dumbrăvi, pînă la munții cei mari. Pe-atuncea satele erau puține și cetățile unde și unde cîte una. Și prin codrii umblau zimbri, și paseri mari, care acuma s-au dus la mările de gheață. Și-n sate sălășluiau oameni buni care credeau în împărăția noastră a minunilor. Iar în cetăți trăiau, ca și acuma, învățați mari, care nu credeau.

Și așa în această dumbravă frumoasă și veche, s-a zvonit cum că s-ar fi aflînd o zîna cum n-a mai fost, subțire și albă, cu ochii albaștri și cu părul de aur pînă la pămînt; și frumusețea ei astfel era încît veneau și urșii cei bătrîni din munte și mistreții, ca să-ngenuncheze înaintea ei. Și cînd ieșea în întunericul poienelor, se făcea în jurul ei soare și izvoarele susurau mai dulce.

S-a dus faima acelei zîne cu părul de aur peste nouă mări și nouă țări. S-a auzit și prin cetăți despre dînsa. Și s-au găsit feciori de crai care au luat armele și au încălecat și au venit cu oști să cuprindă pădurile și să găsească pe zîna. La venirea lor s-au împrăștiat căprioarele, s-au ridicat la cer paserile; dar zadarnic au căutat și au răscolit sihlele, căci n-au găsit nici pe zîna, nici palatul.

Dar vorbele și poveștile tot umblau prin lume. Și s-a găsit un Făt Frumos dintr-o cetate de departe, care, auzind despre zîna și despre frumusețea ei, s-a ridicat și el și a venit cu toți ai lui.

Iar el credea în zîna aceea. Și cum a intrat singur în poiene la vreme de sară, și a prins a cînta dulce dintr-un fluieraș de os, zîna i s-a înfățișat îndată lîngă izvoare, i-a zîmbit și i-a vorbit astfel :

— Făt Frumos tu ai crezut în mine și m-ai avut în

sufletul tău, de aceea cînd m-ai chemat, eu am venit. Și de acun dragostea noastră are să-ți încălzească viața și năcazurile tale vor avea răscumpărare și îți voi aduce florile mîngîierii în ceasul morții.

Făt Frumos o asculta fermecat. Glasul ei era pătrunzător și suna ca o strună de aur.

Cînd a făcut un pas spre dînsa, ea a ridicat degetul și l-a oprit.

— Să vii și mine sară, i-a zis ea zîmbindu-i.

Și el a venit și în alte dăți, cînd amurgul umple poienele de taină. Și era fericit cum n-a fost nimeni altul pe pămînt.

Iar curtenii lui și vracii, călcîndu-i pe urme și voind să cunoască și ei pe zîna cu părul de aur, nu vedeau la izvor decît pe Făt Frumos singur. Și ei nu credeau în împărăția minunilor și au început a vorbi că nu este nici o zîna în dumbravă. Și i-a auzit Făt Frumos și s-a mirat de cuvintele lor.

— Făt Frumos — i-a vorbit atunci cu îndrăzneală, un vraci, cărturar — voim să cunoaștem și noi adevărul Cere-i zînei inelul, și adu-ni-l dovadă despre ființa ei.

Și sara la izvor, Făt Frumos i-a cerut zînei inelul. — Acesta-i lucru pămîntesc, i-a răspuns ea zîmbind, eu nu port podoabe deșarte; dragostea mea prețuiește mai mult decît nimicurile muritoare.

Aducînd Făt Frumos acest răspuns, vracii i-au dat un foarfece și l-au sfătuit să taie în ascuns o șuviță din părul de aur.

Și-n altă sară găsind vreme potrivită, Făt Frumos a tăiat o șuviță de aur și a ascuns-o în sîn. Apoi, după ce s-a întors și s-au strîns, învățații, cînd a vrut ca să scoată dovada, n-a mai aflat nimic lîngă inimă.

Adunîndu-se mare sobor de învățați și vraci împrejurul lui Făt Frumos, au deschis cărți, au întins pergamente, au ținut cuvîntări lungi și au dovedit deplin că-n dumbrava noastră nu este nici o zîna și totul nu-i decît o bolnavă închipuire.

Atunci Făt Frumos crezîndu-i a încălecat și s-a întors cu mare alai la împărăția lui. Dar era înnegurat și cu inima mîhnită, și multă vreme după aceea stătea și se gîndea ca la ceva pe veci pierdut; dar icoana cea minunată de altă dată nu-i mai lumina negura ceasurilor. Și a murit cu sufletul uscat și bătrîn ca al tuturor oamenilor. Și în clipa morții nu i-a adus nimeni floarea mîngîierii.

Ci oamenii cei săraci și proști, care au rămas în ținuturile noastre au urmat să creadă în zîna cu părul de aur. Din cînd în cînd o vedeau în amurg, lîngă izvoare.

NICOLAE LABIȘ

Mihail Sadoveanu

Eram într-o pădure, uluitor de vie, într-o pădure care șoptea înăbușit și iată că pădurea în iarnă cu șopta ei mi l-a reamintit.

Izvoarele sub pînă de gheață, delicate se legănau la vale pe nevăzutul prund și în lumina sobră cu pini și nestemate cîntau unite într-un cor profund.

În zboruri rotunjite tăiau mari păsări slava, un farmec de poveste se răsfirea sub cer, părea zăpada caldă și moale ca otava, dar zările scîlpeau la fel, sever.

Cu vînturile-n coarne, în goană nebu-nească zburau năvalnic cerbii pe fragedul polei, era acolo-ntreagă pădurea romînească, și el părea încet prin iarna ei.

MEDALION

*Alexandru
Popovici*

Cei care frecventează redacțiile publicațiilor Cravata roșie, Luminița, Pogonici, întâlnesc deseori figura jovială și bonomă a criticului de teatru și dramaturgului Alexandru Popovici care își consacră o bună parte din timp scrisului pentru cei mici.

Luînd prețiosul exemplu al marelui Sadoveanu (maestru și călăuză după cum ne mărturisește autorul), Alexandru Popovici abordează acest gen de literatură cu o deosebită seriozitate, atît sub aspectul materialului tematic cît și sub cel al modalității de expresie.

O bună cunoaștere a psihologiei copilului, o justă orientare asupra necesităților educației de tip nou, contemporan a celor mici, au făcut ca atît povestirile sale

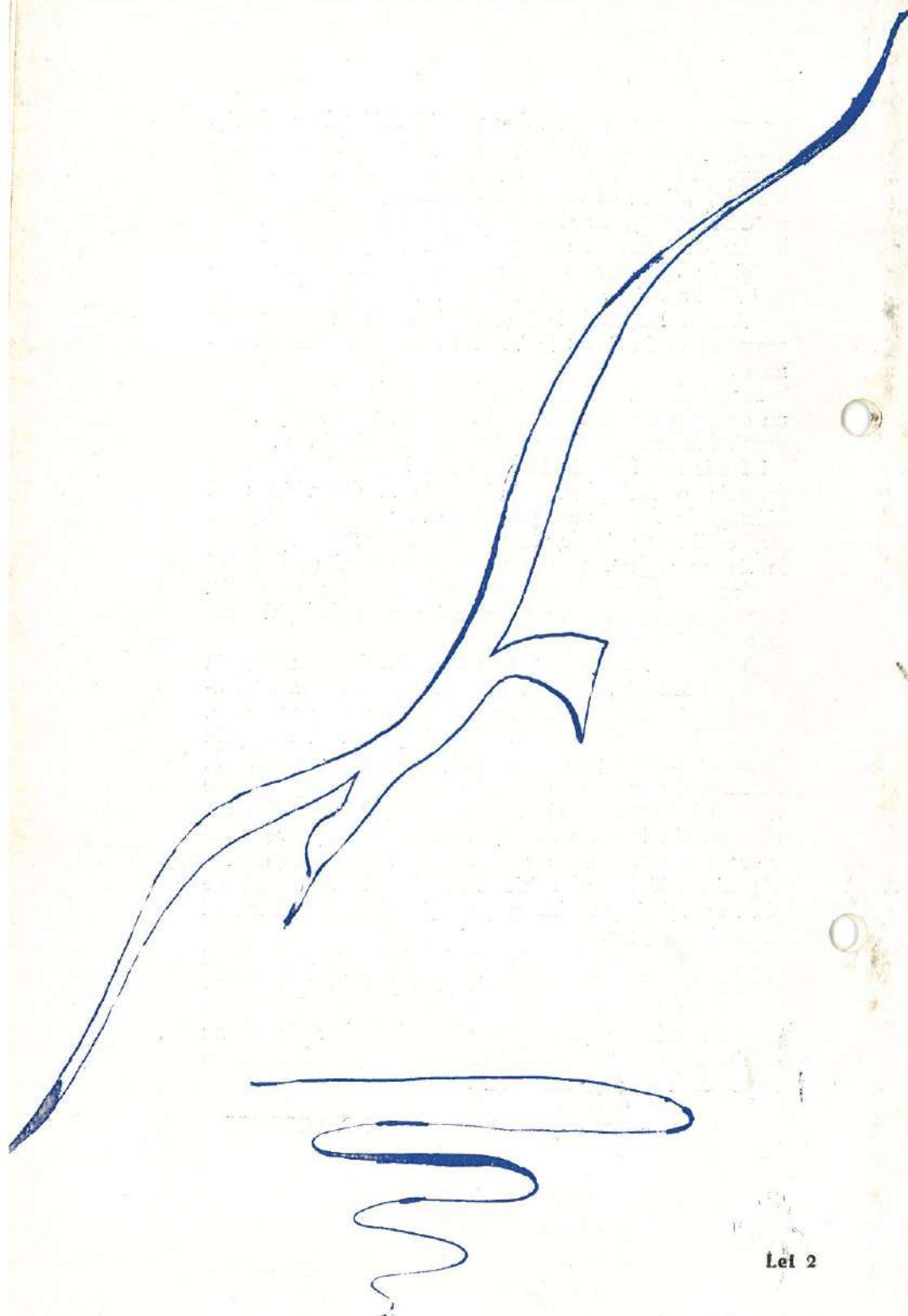
(recent a apărut volumul de povestiri „Băiatul cu rikşa”), piesele pentru teatrul de păpuși („Frații Liu”, „Poveste despre un băiețel, o paită și o maimuță”, „Aventura la muzeu”, „Cea mai frumoasă aventură”, „Poveste despre un băiat mic”), cât și cele de teatru propriu-zis, să se bucure deopotrivă de simpatia și înțelegerea celor mici cât și de aprecierea caldă a celor maturi. (Pentru maturi Al. Popovici a scris comedia Rățoiul, jucată în 1947 la Teatrul Național Iași și „Băieții de la mansardă” reprezentată în 1952 la Teatrul Satiric Muzical C. Tănase).

Fără îndoială „Băiatul din banca a doua” a constituit un exemplu strălucit de piesă modernă pentru copii. Renunțând la formulele ca să zicem așa „clasice” ale basmului feeric sau fabulei dialogate, Al. Popovici tratează cu fantezie o întâmplare cotidiană (o zi din viața unui băiețuș) în fauna unei păduri de la marginea orașului. Deși eroii sînt animale, viața de toate zilele inundă pe scenă la fiecare replică, transpunerea în alt mediu derivînd din necesitatea unei mai ușoare înțelegeri a convenției teatrale, din necesitatea unor mai ușoare deslușiri caracterologice.

„Dumbrava minunată” este fără îndoială un omagiu adus lui Mihail Sadoveanu. Dar nu numai atît. Deși aparent, lucrarea nu este decît o tălmăcire dramatică a povestirii cu același nume, ea se impune mai ales prin sensurile actuale pe care le conține, prin îndemnul la fantezie și poezie, prin ecourile contemporane pe care le trezește lucrarea. Ca și drumul ursulețului Marinică din „Băiatul din banca a doua”, drumul Lizucăi prin „Dumbrava minunată” către casa bunicilor este plin de învătămintе. Universul spiritual al Lizucăi se îmbogățește și în același timp se îmbogățește și universul spiritual al micului spectator.

Purtîndu-ne prin lumea păpușilor de lemn, a zinelor și piticilor, a animalelor pădurii și a jucăriilor mecanice, Al. Popovici nu se joacă. Și chiar atunci cînd folosește cuburile colorate și fragile edificiul înălțat de el nu este deloc șubred. Cum nu e niciodată șubred un lucru făcut cu talent și seriozitate.

ED. COVALI

Let 2